

Οἱ γι-ᾶσπροι μαῦροι γίνονται κ' οἱ ροιδινοὶ ὀραχλιάζοντες οἱ οἱ τρανταφυλλοπρόσωποι πιὰ γνωρισμούς δὲν ἔχουν (ἐκ μοιρολ.) Γορτυν. Διὰ τὴν σημ. ταύτην πβ. Σούδ. εἰς λ. «σύνθημα... σύσημον, λόγος ἐν πολέμῳ ἐπὶ γνωρισμῷ τῶν οἰκείων διδόμενος». **2)** Γνωριμία 1, τὸ δόπ. βλ., "Αθ. — I. Δραγούμ., 'Ελλην. Πολιτισμ., 198. Σταμάτ., 175 — Λεξ. Πρω. : "Οχι πώς ύποτάζομαι θεληματικά... ἀλλὰ διαγνωρισμός μου μὲ τὰ ίσοβια δεσμά μου μὲ κάπει καὶ αἰσθάνομαι σὰ νὰ ύποτάζωμαι θεληματικά I. Δραγούμ., Σταμάτ., ἔνθ' ἀν. Χρειάζεται γνωρισμός μας τέλειος μὲ τὶς πηγὲς τῆς νεοελληνικῆς ζωῆς I. Δραγούμ., 'Ελλην. πολιτισμ., ἔνθ' ἀν. 'Η σημ. καὶ εἰς Σομ. **3)** Τὸ νὰ γνωρίζει τις, τὸ εἰδέναι Λεξ. Βάιγ. Γαζ.

γνωριστής δ, Λεξ. Δημητρ.

'Εκ τοῦ ρ. γνωριμίας.

'Ο ἔχων τὴν ίκανότητα τοῦ γνωρίζειν, τοῦ διακρίνειν: Γνωριστής 'ς τ' ἀφιέντα - 'ς τὰ καπνά.

γνωριστικός ἐπίθ. Πάρ. (Νάουσ.) — Λεξ. 'Ελευθερούδ. Πρω. Δημητρ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γνωριμίας καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.-τικός.

'Ο καθιστῶν τι γνωστόν, ὁ χρήσιμος εἰς ἀναγνώρισιν, ὁ δηλωτικός ἔνθ' ἀν.: Εἴχενε παππᾶ γνωριστικό του, συμβούλατορα τὸν 'φίνει 'ς τ' ἀρχοδικό του Πάρ. (Νάουσ.) 'Η λόβα 'ς τὴν ἀρχὴν γνωριστικά τῆς δὲν ἔχει (λόβα = λέπρα) Λεξ. Δημητρ.

γνωριστός ἐπίθ. Κρήτ. κ.ά. — Λεξ. Δημητρ. ἐγνωριστός Κάρπ. Κάσ.

'Εκ τοῦ ρ. γνωριμίας. 'Η λ. καὶ εἰς 'Ερωτόκρ. Ε 649 (ἐκδ. Σ. Ξανθουδ.)

'Ο εὐκόλως ἀναγνωρίζομενος ἔνθ' ἀν.: Παροιμ.

'Ἐγνωριστής 'σ', ἀπήτη μου, ἀποὺ τὸ τυροξύστη (ἐπὶ τῶν ἀπὸ μικροῦ τίνος ἐλαττώματος εὐκόλως προδιδόντων τὴν κακήν των διαγωγῆν) Κάρπ. || Ἀσμ.

Τὸ ζάλο σου 'ναι γνωριστό κι ἄδρας μου τὸ γνωρίζει (ζάλο = βῆμα) Κρήτ. 'Η σημ. καὶ εἰς 'Ερωτόκρ., ἔνθ' ἀν. «Ἐτοῦτος εἶναι γνωριστός 'ς τό 'να κ' εἰς τ' ἀλλο πλάνο, καιρὸς εἶναι ποὺ τό 'χασα, καὶ νὰ σοῦ πῶ πῶς πάει».

γνῶρος ἐπίθ. Καππ. (Φάρασ.)

'Εκ τοῦ ρ. γνωριμίας. Βλ. Γ. Χατζίδ., MNE 2, 41.

Γνωστός, γνώριμος.

γνωσεύω Πελοπν. (Καρδαμ. Ξεχώρ. Πάνιτσ.) κ.ά. Παθ. μετοχ. γνωσεμένος Κέρκ. (Αύχιόν. Καρουσ. Περουλ. Ρόδ. κ.ά.) — Κ. Θεοτ., Καραβελ., 66.

'Εκ τοῦ ούσ. γνώση.

Γνομαὶ συνετός, νουνεχῆς ἔνθ' ἀν. Μὴ δὸ βαράγης τὸ παιδάτσι, θὰ γνωσέψῃ μὲ τὸ τζαιρὸ Πελοπν. (Ξεχώρ.) Νὰ ἰδῶ πότε θὰ γνωσέψῃς, ωὲ κακόμοιρο (αὐτόθ.). **β)** Μετχ. ἐπιθετ. συνετός, νουνεχῆς ἔνθ' ἀν.: Εἶναι ἀνέμυγαλες αὐτές καὶ σὺ γέροντας, γνωσεμένος ἀνθρωπος Κ. Θεοτ., ἔνθ' ἀν. Συνών. μιγαλών.

γνώση ἡ, κοιν. καὶ Πόντ. (Κερ. Οἰν.) Τσακων. (Μέλαν. κ.ά.) γνώση βόρ. Ιδιώμ. καὶ Πόντ. (Σαντ. Τραπ. Χαλδ.) γνώση Εὔβ. (Λιχάς) Ηπ. (Ζαγόρ.) Θράκ. (Αἰν.) Λέσβ. Μακεδ. (Δρυμ. Σισάν.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Αχαρ. Φθιώτ.) γνώση Κύπρ. Πληθ. γνώσα τά, Πόντ.

'Εκ τοῦ ἀρχ. ούσ. γνώσης. Διὰ τὸν πληθ. γνώσης ἀβλ. Γ. Χατζίδ., MNE 1, 401 καὶ 2, 70. 'Ο τύπ. γνώσης καὶ Βυζαντ. Πβ. Μαχαιρ. 1, 640 (ἐκδ. R. Dawkins) «πολομῶ σου γνώσιν, δτὶ μετὰ ἀληθείας ἐγροκησα τὸ πῶς διουλτάνος εἶναι πολλὰ ἀνγγρισμένος μετὰ σου».

1) Τὸ γνωρίζειν, τὸ γιγνώσκειν, ἡ γνωριμία τῶν πραγμάτων Ἀμοργ. Ηπ. (Νεγαδ. κ.ά.) Μακεδ. (Ἐράτυρ.) Νάξ. (Απύρανθ.) Οθων. Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ.ά. — Ι. Ζερβ., Τραγ. καὶ ιαροῦ, 32.2 — Λεξ. Μ. Εγκυκλ. Ελευθερουδ. Δημητρ.: Μικρὰ ἡμάστενε ἀμάθητα, δίχως γνώση Οθων. Λαμβάνω γνῶσιν (= ἐνημεροῦμαι, πληροφοροῦμαι) λόγ. κοιν. Φέρω εἰς γνώσιν (= πληροφορῶ, καθιστῶ γνωστὸν) λόγ. κοιν. || Φρ. Εχουσι γνώσιν οἱ φύλακες (πρὸς τοὺς παρέχοντας περιττὰς συμβουλάς) 'Η φρ. ἀπὸ τροπάριον τῆς ἀκολουθίας τοῦ ὅρθρου) λόγ. σύνηθ. || "Αν δὲν καῇ ἄνθρωπον, γνώσης δὲ μαθαῖν" Αἰτωλ. || Ποίημ.

"Αρπαξες πλούτια ἀπ' δσα κρατεῖ
ἡ γνώση κρυμμένα

I. Ζερβ., ἔνθ' ἀν. **2)** Φρόνησις, σύνεσις, εὐβουλία κοιν. καὶ Πόντ. (Οἰν. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) Τσακων. (Μέλαν. Χαβουτσ.): "Οποιος δὲν ἔχει γνώση, αὐτὰ παθαίνει. Χρειάζεται γνώση γι αὐτὰ τὰ πράγματα." Αιθρωπος μὲ γνώση κοιν. Γνῶσην νὰ είχες, ἀλτικα δουλείας 'κ' ἐποίκες Πόντ. Νὰ λελέβω τὰ γνώσας λ-σ' (= νὰ χαρῶ τὴν γνώσιν σου) αὐτόθ. 'Εσὺ 'κ' ἔεις γνώση Τραπ. **β)** Μετὰ τῶν ρ. βάνω καὶ μαθαῖνεις παταρι. καὶ ἀμτβ., σωφρονίζω, σωφρονίζομαι κοιν. καὶ Τσακων. (Μέλαν.): "Οσα κι ἀν ἔπαθε, γνώσιν δὲν ἔβαλε. Θὰ σοῦ δώσω ἔνα γερό ξύλο, γιὰ νὰ βάλης γνώση κοιν. Τώρα ποὺ θὰ γνοίσῃς, θὰ σοῦ βάλω γνώση σύνηθ. Βάλ' γνώση 'ς τού κιφάλ' Μακεδ. (Σισάν.) "Ο θὰ βάλῃ γνώση ἔγκει' τὸ καμπζί (δὲν θὰ συνετισθῇ αὐτὸ τὸ παιδί) Μέλαν. || Φρ. 'Η ἀκρια τσῆ γνώσης (τὸ ἀκρον ἀντὸν τῆς συνέσεως) Νάξ. (Απύρανθ.) 'Η γνώση τῶν γνωσῶν (συνών. μὲ τὴν προηγουμ.) αὐτόθ. Κουντή γνώση' (= διλήγη φρόνησις) Θράκ. (Αδριανούπ.) Τῆς γνώσης τὸ δόντ' (δ σωφρονιστήρ δόδοις) Τῆν. Συνών. δ φροντι μιτης. Καλὴ γνώση (εὐχὴ πρὸς νέους) κοιν. Κά γνώση (= καλὴ γνώση· διμοίως) Μέλαν. Κοντά 'ς τὴ γνώση (ἐπὶ βεβαιώσεως λεγομένων ἢ ἐπὶ εύνοήτου, αὐτονοήτου) κοιν. Κοντά'ς τὸ νοῦς κ' ἡ γνώση (συνών. μὲ τὴν προηγουμ.) κοιν. Πριός ἔχασε τὴ γνώση, νὰ τὴν εὐφρηστεῖς; (εἰρων. πρὸς ἀνόρτον) κοιν. Πριός ἔχασε τὴ γνώση, νὰ ενδρίξῃς ἀτο; (διμοίως) Τραπ. Τὸν βαραίνει ἡ γνώση (εἰρων. ἐπὶ ἀνοήτου) κοιν. Ν' ε' βαραίνα ἡ γνώση (= τὸν βαραίνει ἡ γνώση· διμοίως ἐπὶ ἀνοήτου) Μέλαν. Καὶ τὰ νύχια τ' ἔχ' νε γνώση' (ἐπὶ λίαν συνετοῦ) Θράκ. (Μυριόφ.)

Νὰ πουλευούντονε ἡ γνώση, | ν' ἀγοράζαμεν καμπόση πολλαχ.

Νά τανι 'ὰ πουλειέτι ἡ γνώσης τὸν ταρσί,
θέλανι ν' ἀγοράσ'ν οῦλ' οἱ παλαβοὶ¹
(συνών. μὲ τὴν προηγουμ.) Λέσβ. || Νά 'χα γνώση, νὰ σοῦ 'δινα καβόση (ἐπὶ μετριόφρονος) Θήρ. 'Η γνώση νὰ ἔτοντ μὲ τὰ παραδεῖς, δλ' ἐγόρδαζαν (περὶ ἀνοήτου εἰρων.) Πόντ. "Επαθε κι πάλ' γνώση' δὲν ἔμαθι (ἐπὶ ἀδιορθώτου) Μακεδ. (Κοζ.) Ψαρὰ μαλλιὰ τσαὶ ληγη γνώση (συνών. μὲ τὴν προηγουμ.) Κρήτ. ("Αγιος Γεώργ.)

Γλωσσα παπούτσι' κι γνώση' κουκούτσι'
(ἐπὶ προπετῶν καὶ ἀνοήτων) Θράκ. (Άμδρ.) Μονή ἡ γνώση,
διπλὸς δ κόπος (ἐπὶ τῶν νουνεχῶν δλ' ἀπραγμόνων) "Ηπ.
(Παραμύθ.)

'Ἄλλοῦ πουλοῦν τὰ γράμματα κι ἀλλοῦ πουλεύετ' ἡ γνώση

